

PROJEKTOWANY ZAKRES ROBÓT :

Zakres robót w modernizacji oświetlenia nawigacyjnego lądowiska:

1. Oświetlenie nawigacyjne strefy TLOF

Dostawa i montaż czterech opraw zagłębionych w dotychczasowej lokalizacji –oprawy LED z osłoną pryzmatów. Montaż opraw zgodnie z zaleceniami producenta

2. Oświetlenie nawigacyjne podejścia

Konieczna zmiana lokalizacji pięciu opraw naziemnych. Dostawa i montaż 5 nowych opraw LED kolor światła biały. Montaż opraw zgodnie z zaleceniami producenta.

3. Oświetlenia nawigacyjne strefy FATO

Dostawa montaż 15 naziemnych oraz 1 zagłębionej opraw FATO w technologii LED , Kolor światła biały. Zasilanie i montaż oprawy zgodnie z dokumentacją warsztatową producenta/dostawcy. Montaż opraw zgodnie z zaleceniami producenta.

Oprawa musi spełniać wymagania ICAO.

Oprawa zagłębiona musi posiadać osłonę pryzmatu.

4. Oświetlenie ogólne lądowiska

Dostawa i montaż 8 szt. lamp projektorowych w technologii LED z osłoną uniemożliwiającą oślepienie pilota w trakcie wykonywania operacji startu. Zasilanie 230VAC.

Montaż opraw na dedykowanych podstawach, zgodnie z instrukcją producenta. Podstawy nie mogą wystawać ponad powierzchnię gruntu.

Oprawy muszą spełniać wymagania ICAO.

Oświetlenie ogólne lądowiska musi być wyłączane automatycznie podczas załączenia oświetlenia nawigacyjnego.

5. Radiokontroler RL

Dostawa radiokontrolera umożliwiającego załączenie oświetlenia nawigacyjnego z pokładu śmigłowca przy użyciu radiostacji nadawczej.

System załączenia poprzez użycie sekwencji nośnej:

3 impulsy – niska intensywność

5 impulsów – średnia intensywność

7 impulsów – wysoka intensywność

Automatyczne wyłączenie oświetlenia po 15 minutach pracy.

Radiokontroler musi posiadać funkcjonalność wyłączania latarni identyfikacyjnej po odbiorze nośnej o czasie trwania ~4sek. Zasilanie radiokontrolera 230VAC.

6. Oprawa identyfikacyjna lądowiska

Dostawa i montaż lampy identyfikacyjnej lądowiska w technologii LED, zamontowana na dachu budynku. Zasilanie oprawy napięciem 230VAC. Oprawa musi być wyposażona w moduł umożliwiający sterowanie przez radiokontroler.

7. Wskaźnik ścieżki schodzenia HAPI

Dostawa i montaż wskaźnika kąta ścieżki schodzenia HAPI. Wskaźnik HAPI wraz z podstawą, LED, sterowanie intensywnością z systemu sterowania oświetleniem nawigacyjnym. Urządzenie wyposażone w grzałkę, umożliwiającą prawidłową eksploatację w okresie zimowym. Należy ustawić kąt ścieżki schodzenia w urządzeniu na $9,5^\circ$. Zasilanie oprawy napięciem 230VAC.

8. Wskaźniki kierunku wiatru WKW

Jeden wskaźnik kierunku wiatru zlokalizowany na ziemi, a drugi wskaźnik wyniesiony na dachu budynku. W ramach realizacji należy dostarczyć nowe WKW lub zmodernizować istniejące WKW tj. wymienić kosze wraz z łóżyskowaniem, oświetlenie nocne rękawa, wyposażyć WKW w oprawę przeszkodową LED niskiej intensywności typ A oraz materiał rękawa. Wymagany wymiar wskaźnika 60/240. Zasilanie oprawy napięciem 230VAC.

ZASILANIE URZĄDZEŃ

Zasilanie opraw systemu oświetlenia nawigacyjnego należy zrealizować z projektowanej istniejącej głównej lądowiska, zlokalizowanej w kontenerze przy wjeździe na teren lądowiska dla śmigłowców oraz wyniesionej rozdzielnic lądowiska WRL zlokalizowanej na dachu budynku szpitala.

Okablowanie pomiędzy oprawami oświetlenia nawigacyjnego, projektorowego etc prowadzić w ziemi do rozdzielni GRL.

Wykaz obwodów lądowiska dla śmigłowców przedstawiono na rys. nr PT-8

Szczegółowe wytyczne wskazujące typ i przekroje okablowania wraz ze szczegółowymi schematami rozdzielnic zasilających i sterujących oświetlenia nawigacyjnego są w zakresie dostawcy systemu zasilania i sterowania oświetlenia nawigacyjnego, w ramach wyboru Wykonawcy.

Rozwiązania dotyczące typu okablowania, nazewnictwa i zastosowanych rozwiązań wskazanych na rysunkach stanowią propozycje projektanta. Na wykonawcy ciąży obowiązek weryfikacji kabli dla wybranych opraw i urządzeń, celem dostosowania do wymagań wybranego przez Wykonawcę producenta oświetlenia nawigacyjnego wraz z systemem sterowania i urządzeniami peryferyjnymi.

Projektowany bilans mocy GRL:

- Oprawa TLOF – 4 sztuki – łącznie 200W
- Oprawa FATO – 16 sztuk – łącznie 960W
- oprawy podejścia – 5 sztuk – łącznie 500W
- Oprawa HAPI – 500W
- Wskaźnik kierunku wiatru na ziemi – 250W
- Projektory – 800W

Łączna moc zainstalowanych urządzeń nawigacyjnych wynosi około 3210W.

W związku ze zmniejszeniem ilości urządzeń na lądowisku wraz ze zmniejszeniem mocy odbiorników, nie projektuje się zwiększenia mocy rozdzielni zasilającej.

STEROWANIE OŚWIETLENIEM NAWIGACYJNYM

Istniejąca instalację sterującą należy dostosować do załączania z pulpitu sterującego przy wejściu na lądowisko.

System sterowania zmodernizować do stanu umożliwiającego zdalne załączenie oświetlenia lądowiska z pokładu śmigłowca.

Pulpit sterujący musi umożliwiać załączenie oświetlenia projektorowego lub nawigacyjnego.

W kasie należy zaimplementować blokadę mechaniczną i elektryczną jednoczesnego załączenia oświetlenia nawigacyjnego i projektorowego.

PROWADZENIE KABLI W ZIEMI

Kable należy układać w ziemi na głębokości 80cm, mierzone od powierzchni ziemi do zewnętrznej powłoki kabla. W przypadku braku możliwości zapewnienia wymaganej głębokości oraz w miejscach przecięcia lub kolizji z innymi sieciami lub elementami infrastruktury technicznej, kable należy układać w rurach ochronnych. Minimalna średnica rury ochronnej powinna wynosić co najmniej 150% średnicy kabla lub wiązki kabli.

Kable po zaciągnięciu w rurę ochronną zabezpieczyć obustronnie poprzez zastosowanie uszczelnienia systemowego, np. rury termokurczliwej.

Kabel w wykopach układać na warstwie piasku 10cm z zapasem około 3% długości kabla, poprzez zastosowanie linii falistej.

Zastosować oznakowanie identyfikacyjne kabla w odległości 10 metrów pomiędzy oznacznikami na linii prostej oraz na każdym załomie, złączu, skrzyżowaniu, przepustach kablowych oraz na końcach kabli. Oznaczenie musi posiadać dane identyfikacyjne, minimum: relacja, nazwa odbioru, typ kabla, rok budowy.

Przy wejściach do budynku, przepustach kablowych, złączach i mufach należy pozostawić zapas kabla – minimum 1m.

Ułożony kabel, uzupełniony o oznaczniki zgodnie z wytycznymi, należy przysypać warstwą piasku o grubości 10 cm. Po ubiciu warstwy zasypać warstwą ziemi rodzimej o grubości 15 cm. Po powtórny ubiciu wykonać oznakowanie poziome poprzez zastosowanie folii koloru niebieskiego o minimalnej szerokości 20cm.

SYSTEM MONITORINGU WIZYJNEGO ORAZ STEROWANIA I NADZORU

Istniejący system monitoringu wizyjnego umożliwia obserwację lądowiska dla śmigłowców. Kamery należy przenieść na naziemny wskaźnik kierunku wiatru i połączyć z rejestratorem z wykorzystaniem projektowanej linii telekomunikacyjnej.

KIERUNEK PODEJŚCIA DO LĄDOWANIA I STARTU

Nie przewiduje się zmiany kierunku startu i lądowania.

ROBOTY ZWIĄZANE Z MODERNIZACJĄ NAWIERZCHNI LĄDOWISKA

Strefa TLOF

Istniejąca płyta betonowa wymaga wyczyszczenia oraz wykonania nowej powłoki nawierzchni, odpornej na działanie wysokich temperatur, o właściwościach antypoślizgowych.

Po usunięciu oznakowania poziomego i wyczyszczeniu powierzchni płyty lądowiska, należy wykonać elastyczną powłokę ochronną podłoża betonowego typu Sikaflor 400 N Elastic(lub równoważną). Produkt winien być jednoskładnikową, bardzo elastyczną, barwną żywicą poliuretanową, przeznaczoną do wykonania antypoślizgowej, wodoszczelnej przenoszącej zarysowania na podłożu betonowym. Charakteryzuje się niską zawartością rozpuszczalnika i odpornością na promieniowanie UV, wysoką elastycznością i odpornością na ścieranie. Nadaje się do nanoszenia natryskiem i wałkiem.

Strefa FATO

Strefa pola wzlotów (FATO) – kwadrat o boku 25,00 m nawierzchnia trawiasta z opaską z kostki betonowej beżowej o grubości 8 cm i szerokości 1m. Opaskę należy połączyć z istniejącą powierzchnią utwardzoną – drogą dojazdową. W obrębie strefy FATO należy pozostawić nawierzchnię trawiastą.

Droga do lądowiska dla służb ratunkowych

Drogę dojazdową do lądowiska pozostawiono bez zmian. Na wjeździe projektuje się budowę oznakowania poziomego (linia zatrzymania i napis STOP). W celu ograniczenia możliwości wjazdu pojazdów mechanicznych na płytę lądowiska, projektuje się montaż dwóch szt. zapór drogowych U25c. Należy pozostawić przejście o szerokości 2,0m. Zapory ustabilizować zabezpieczając przed przemieszczaniem spowodowanym podmuchem podwirnikowym w trakcie lądowania lub startu śmigłowca.

OGRODZENIE LĄDOWISKA

Istniejące ogrodzenie lądowiska pozostawiono bez zmian. Obok bramy wjazdowej zamontować należy furtkę zamykaną na klucz. Na każdy boku ogrodzenia lądowiska należy zamocować tablice informacyjne zgodnie ze wzorem z rys. nr PT-10

WYPOSAŻENIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ I RATOWNICTWA

Należy dostarczyć i wyposażyć szafę (kontener) p.poż zlokalizowaną w pobliżu strefy lądowań i startów.

Wymagania dot szafy p.poż :

Szafa wolnostojąca na sprzęt p.poż., zamykana na rygiel, z możliwością otwarcia bez użycia klucza. Szafa lakierowana farbą barwy czerwonej.

Wyposażenie szafy p.poż.:

- Agregat proszkowy (25 kg) – 2 szt.
- Gaśnica śniegowa (CO₂) GS-5x (5 kg) – 4 szt.
- Gaśnica proszkowa 4 kg – 2 szt.
- Koc gaśniczy – 1 szt.
- Narzędzie ratownicze typu HOOLIGAN 107cm - 1 szt.
- Rękawice strażackie – 2 szt.
- Maski ochronne – 3 szt.

OGRANICZENIA WYSOKOŚCI ZABUDOWY

Ograniczenia wysokości zabudowy wyznaczają płaszczyzny ograniczeń o nachyleniu 1:6 od granicy strefy bezpieczeństwa w osi podejść na azymucie 135o i 315o GEO na długości po 1000 m do wysokości 166,7 m nad poziom płyty lądowiska, oraz płaszczyzny boczne o nachyleniu 1:2 na długości po 90 m od granicy strefy bezpieczeństwa do wysokości 45 m nad poziom lądowiska.

Plan ograniczeń wysokości powinien być uwzględniony przez właściwe dla lokalizacji inwestycji Urzędy w Miejscowych Planach Zagospodarowania by rejon ograniczeń były chronione przed powstawaniem przeszkód lotniczych.

ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE I FUNKCJE LĄDOWISKA

Lądowisko dla śmigłowców będzie pełniło funkcję lądowiska sanitarnego działającego w ramach Szpitalnego Oddziału Ratunkowego (SOR). Lądowisko będzie wykorzystane w dzień i w nocy, w warunkach dobrej widzialności VFR. Rozładunek i załadunek śmigłowca odbywać się będzie na płaszczyźnie przyziemia. Transport chorego do SOR będzie się odbywał przy użyciu noszy ze śmigłowca do pojazdu Pogotowia Ratunkowego, następnie do SOR.

ŚMIGŁOWIEC

Przyjęte parametry umożliwiają wykonywanie operacji śmigłowcom o maksymalnym wymiarze D=16,7m.

PARAMETRY LĄDOWISKA ŚMIGŁOWCOWEGO

Planowane lądowisko składa się z:

- strefy końcowego podejścia i startu – pole wzlotów (FATO) kwadrat o boku 25 m
- strefy przyziemienia i wzlotu (TLOF) – okrąg o średnicy 15m
- strefy bezpieczeństwa (SA) o wymiarach 33,3 x 33,3m

USYTUOWANIE LĄDOWISKA ORAZ KIERUNEK PODEJŚCIA

Główny kierunek podejścia i startu - 315°GEO

Pomocniczy kierunek podejścia i startu - 135° GEO.

Przyjęto powierzchnie podejścia jako obowiązujące powierzchnie ograniczające wysokość zabudowy stosownie do ustaleń aktualnego na dzień 01.07.2022r. Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie Szpitalnego Oddziału Ratunkowego.

OBSŁUGA NAZIEMNA W TRAKCIE OPERACJI LOTNICZYCH

Ze względów bezpieczeństwa, w trakcie wykonywania operacji lotniczych, na lądowisku należy zapewnić obsługę techniczną **wyposażoną w radiostację ręczną służącą do łączności z załogą śmigłowca, pracującą na częstotliwości 169.000MHz.**

USYTUOWANIE I OKREŚLENIE PRZESZKÓD LOTNICZYCH

Na terenie lądowiska oraz w rejonie przyległym do lądowiska stwierdza się obiekty przekraczające maksymalną wysokość płaszczyzn ograniczających wysokość zabudowy, zgodnie z wykazem w rysunkach nr 1-9.Z przeprowadzonych pomiarów oraz obliczeń geodezyjnych wynika, że w przyjętym rozwiązaniu (główny kierunek podejścia 315° GEO oraz główny kierunek startu 315° GEO) występują przeszkody lotnicze (oznaczone na rysunku nr 1) w postaci:

- drzew (pkt. 166DL, 168DL, 90D, 92D, 94D, 98D, 100D, 102D, 104D) znajdujących się w obszarze powierzchni głównego kierunku startu i podejścia – podlegających usunięciu
- drzew (pkt. 130DL, 134DL, 138DL, 136DL, 64D, 66D, 68D, 70D, 72D, 74D) znajdujących się w obszarze płaszczyzn bocznych i przejściowych – podlegających usunięciu
- świateł oświetlenia ogólnego płyty lądowiska (projektorów) (pkt. 52,PR, 52PR, 53PR, 54PR, 55PR, 56PR, 57PR, 58PR) – podlegających przebudowie, obniżeniu
- budynku (pkt. 2B i 4B) znajdującym się w obszarze powierzchni przejściowej. Budynek posiada oznakowanie przeszkodowe nocne – lokalizacja oznakowania pozostaje bez zmian-wymienić istniejące lampy na nowe.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego płaszczyzny ograniczające głównego kierunku lądowania i startu nie mogą być naruszone przeszkodami natomiast boczne płaszczyzny ograniczające mogą zostać naruszone, ale nie bliżej niż 10 m od krawędzi SA i tylko z jednej strony głównego i pomocniczego kierunku lądowania.

Na podstawie wyznaczonych płaszczyzn ograniczających wynikających z przyjętych wymiarów strefy TLOF, FATO i SA, a także w celu dostosowania lądowiska do wymagań Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego należy przeprowadzić przebudowę zgodnie z rys. PZT-3.

OZNAKOWANIE DZIENNE ŁADOWISKA

Oznakowanie poziome i rozmieszczenie świetlnych pomocy nawigacyjnych projektuje się zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 27 czerwca 2019r. w sprawie wymagań dla lądowisk oraz Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie Szpitalnego Oddziału Ratunkowego.

Elementy oznakowania poziomego na płaszczyźnie TLOF:

- znak krzyża koloru białego,
- znak litery H koloru czerwonego,
- linia żółta ciągłą o szerokości 0.5 m, okrąg o średnicy zewnętrznej 15m
- linia STOP na wjeździe na lądowisko, zaraz za bramą – linia o szerokości 0.5 m z napisem STOP, koloru żółtego

Granice FATO należy oznaczać poprzez ułożenie kostki betonowej bezfazowej (opaska FATO) i namalowanie pasów w kolorze białym na projektowanej opasce oraz istniejącej drodze dojazdowej do lądowiska. Zastosować farbę akrylową z elementami odblaskowymi. Materiały do wykonania oznakowania powinny być zgodne z PN-EN-1423 i PN-EN-1436. Zaprojektowano znak tożsamości w formie krzyża o proporcjach 9x9 m. (grubość elementów - 3m.) w kolorze białym, umieszczony w centralnym punkcie lądowiska. W środku krzyża należy wykonać znak tożsamości w kształcie litery H o wysokości 3.0m. i szerokości 180 cm (szerokość elementów - 40 cm) w kolorze czerwonym.

Lądowisko należy pozostawić w naturalnym kolorze kostki - szary.

Powierzchnia wymalowania krzyża - 45.0 m² . Powierzchnia wymalowanego znaku H - 2.80 m². Do malowania wszystkich znaków „Lądowiska” należy użyć farby chlorokauczukowej odblaskowej, antypoślizgowej. Powierzchnie malowane należy odnawiać raz w roku. Oznakowanie dzienne lądowiska należy wykonać zgodnie z rysunkiem nr PT-11

OZNAKOWANIE NOCNE - PRZESZKODOWE

Projektuje się oznakowanie przeszkodowe niskiej intensywności LED. Oznakowaniu przeszkodowemu podlega budynek Szpitala. Należy wymienić dwie lampy przeszkodowe zamontowane na rogach budynku szpitala . Oprawy oświetlenia przeszkodowego należy również zamontować na wskaźnikach kierunku wiatru.

HAPI Szymon Łodyga
ul. Mrówcza 165 C, lok. 3B
04-980 Warszawa
tel.503 912 552
biuro@hapi-sl.pl

III. CZĘŚĆ RYSUNKOWA